

FILOZOFSKI FAKULTET / ODSJEK ZA POVIJEST
ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
CENTAR ZA KOMPARATIVNOHISTORIJSKE I INTERKULTURNE STUDIJE
IVANA LUČIĆA 3, 10000 ZAGREB

Zagreb, 17. listopada 2006.

Vijeće Filozofskog fakulteta
Ivana Lučića 3
Zagreb

Predmet: Osnivanje fakultetskog Centra za komparativnohistorijske i interkulturene studije

Molimo Vijeće Filozofskog fakulteta da podrži inicijativu da se Centar za komparativnohistorijske i interkulturene studije konstituiraju kao fakultetska ustrojbeni jedinica. Naime, Statut Filozofskog fakulteta određuje zavode kao ustrojbene jedinice odsjeka ili Fakulteta koje se bave znanstveno-istraživačkim i stručnim radom (čl. 16), dok u djelokrug fakultetskih centara ulazi znanstveni, stručni i nastavni rad (čl. 17). Stoga predlažemo Vijeću Filozofskog fakulteta da podrži osnivanje fakultetskog Centra za komparativnohistorijske i interkulturene studije, budući da jedino primjereno pravno ustrojstvo omogućuje regularno financiranje njegovih djelatnosti, koje su sve dosada realizirane bez ikakvih redovitih prihoda.

Centar za komparativnohistorijske studije utemeljen je 5. lipnja 2001. godine kao jedna od ustrojbenih jedinica Zavoda za hrvatsku povijest. Sukladno novim programskim orijentacijama i proširenim znanstveno-istraživačkim interesima, Centar za komparativnohistorijske studije u travnju 2005. godine ulazi u novu fazu rada promijenjena naziva kao Centar za komparativnohistorijske i interkulturene studije.

Institucionalno ustrojavanje Centra rezultat je dugogodišnjih koordiniranih napora i inicijativa orijentiranih prema teorijski i metodološki što artikuliranoj komparativnoj profilaciji hrvatske historiografije. Podsjećamo tek na srodno, svojedobno vrlo razvijeno komparativno proučavanje slavenskih književnosti u okviru projekata fakultetskoga Zavoda za znanost o književnosti (Hrvatska književnost u evropskom kontekstu, Poredbeno proučavanje jugoslavenskih/južnoslavenskih književnosti, itd.) Budući da se u okviru hrvatske historiografije još uvijek nije razvila tradicija sustavnog bavljenja historijskom komparativistikom, tijekom prvog razdoblja djelovanja prioritet Centra za komparativnohistorijske studije bilo je temeljito i sistematično izučavanje i promicanje teorijskih pretpostavki i metodoloških načela historijske komparativistike, te valorizacija istraživačkih potencijala komparativne historije općenito. Kao završni rezultat prve faze djelovanja Centra 28. svibnja 2002. godine organiziran je i kolokvij «Komparativne metode u društvenim i

humanističkim znanostima danas», na kojemu su ugledni hrvatski znanstvenici s područja društvenih i humanističkih znanosti raspravljali o istraživačkim izazovima i potencijalima implementacije komparativnih metoda.

Kako je višegodišnje bavljenje historijskom komparatistikom otvorilo mnoge nove problemske komplekse i epistemološka pitanja, Centar za komparativnohistorijske studije u novu fazu rada ulazi promijenjena naziva, kao Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije, što, dakako, implicira proširenje programske okosnice i polja djelovanja. U tom se smislu Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije nadovezuje na institucionalnu tradiciju i intelektualnu baštinu «Desničinih susreta» zamišljenih 1989. godine kao forum suradnje i dijaloga s ciljem istraživačkog rasvjetljavanja i interpretativne valorizacije mnogobrojnih aspekata složenog historijskog procesa hrvatsko-srpskih i srpsko-hrvatskih kulturnih prožimanja, koja će u bliskoj budućnosti biti revitalizirana na novim pretpostavkama. Slične je prioritetne zadaće, no s naglaskom na implementaciji načela interkulturalizma i razvoja interkulturalnih studija u okviru nastave povijesti definirao i Prvi hrvatski simpozij za nastavu povijesti «Zavičajna povijest u interkulturalnom kontekstu» koji je održan od 27. do 29. studenoga 2003. u Opatiji. Posljednja od važnih bilateralnih aktivnosti Centra bila je organizacija Međunarodnog znanstvenog skupa "Pamćenje i historija u Srednjoistočnoj Europi" (Zagreb, 19.-22. siječnja 2006) u suradnji s hrvatsko-francuskim projektom "Od Dunava do Mediterana: prostori, društva, kulturni transferi " voditelja prof. dr. Jacquesa Le Ridera, na kojemu su najeminentniji znanstvenici različitih disciplinarnih usmjerenja iz petnaestak europskih zemalja u svojim priložima propitali suodnos historije, pamćenja, identiteta i moći te analizirali brojne oblike (inter)kulturalnog i socijalnog pamćenja te strategije zaborava na području Srednjoistočne Europe (Detaljnije obavijesti o programskim orijentacijama, ciljevima, djelatnostima i suradnicima Centra za komparativnohistorijske i interkulturalne studije moguće je dobiti na web adresi: <http://www.ffzg.hr/pov/zavod/triplex/>).

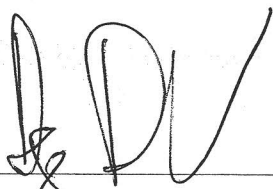
Polazeći od pretpostavke da budućnost historije kao i ostalih društvenih i humanističkih znanosti ovisi o iznalaženju najefikasnijih modaliteta interdisciplinarne i transdisciplinarne suradnje te iniciranju i imaginativnom osmišljavanju procesa sveobuhvatnih epistemoloških transfera i razmjena, okosnica dopunjene programske platforme Centra za komparativnohistorijske i interkulturalne studije jest upravo analitička i kritička refleksija koncepta kulture i kulturalnosti iz komparatističkog očišta i u historijskoj perspektivi.

U tom će se smislu Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije nastojati profilirati u koordinacijsko fakultetsko središte koje će nastojati osigurati ne samo međuodsječku suradnju na razini Fakulteta oko različitih inter- i transdisciplinarno impostiranih projekata, nego okupljati i domaće i strane znanstvenike, istraživače te poslijediplomske, diplomske i preddiplomske studente koji su zainteresirani za proučavanje fenomena transkulturalnosti i interkulturalnosti u dugome trajanju. Drugim riječima, tek sa statusom fakultetskog centra Centar za

komparativnohistorijske i interkulture studije mogao bi u potpunosti ostvariti nastavnu, znanstvenu i stručnu djelatnost u svom djelokrugu kao npr.:

- *ispitivanje i promicanje kreativnih mogućnosti i perspektiva inter-, trans- i metadisciplinarnog dijaloga i suradnje u obliku bilatelarnih i multilateralnih inicijativa (npr. Venecijanistička ljetna škola, Desničini susreti itd.);*
- *kritička refleksija temeljnih epistemoloških postulata te inovacijskih teorijskih i metodoloških paradigmi historijske i srodnih humanističkih znanosti, njihova istraživačka implementacija i poticanje njihova uvođenja u nastavnu praksu;*
- *organizacija poslijediplomskih doktorskih i stručnih studija;*
- *pokretanje znanstveno-istraživačkih projekata;*
- *pokretanje stručnih projekata vezanih uz kritičku valorizaciju i revitalizaciju povijesne, prirodne i kulturne baštine te održivi razvoj zasnovan na vrednovanju njezinih razvojnih potencijala;*
- *organizacija znanstvenih i stručnih skupova;*
- *medijska promocija i prezentacija znanstveno-istraživačkih rezultata u cilju senzibiliziranja šire javnosti za probleme interkulturalizma, revitalizacije baštine i održivog razvoja.*

Proklamiranu misiju interdisciplinarnе suradnje u nastavnom i znanstvenoistraživačkom radu Centar namjerava ostvariti uz suradnju većeg broja odsjeka Filozofskog fakulteta. Uz članove Odsjeka za povijest, čiji su članovi bili i osnivači i suradnici dosadašnjeg zavodskog Centra, inicijativu za osnivanje fakultetskog Centra za komparativnohistorijske i interkulture studije podržavaju i niže potpisani članovi ostalih fakultetskih Odsjeka:

prof. dr. Drago Roksandić (Voditelj Centra za komparativnohistorijske i interkulture studije)

dr.sc. Zrinka Blažević (tajnica Centra za komparativnohistorijske i interkulture studije)

prof. dr. sc. Sanja Cvetnić (Odsjek za povijest umjetnosti)

Milana Černelić

doc. dr. sc. Milana Černelić (Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju)

Davor Dukić

prof. dr. sc. Davor Dukić (Odsjek za kroatistiku)

Aleksandar Durman

prof. dr. sc. Aleksandar Durman (Odsjek za arheologiju)

Ivo Goldstein

prof. dr. sc. Ivo Goldstein (Odsjek za povijest)

Zvonko Kovač

prof. dr. sc. Zvonko Kovač (Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti)

Smiljka Malinar

prof. dr. sc. Smiljka Malinar (Odsjek za talijanistiku)

Tihana Petrović

prof. dr. Tihana Petrović (Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju)

M. Žagar

doc. dr. sc. Mateo Žagar (Odsjek za kroatistiku)